

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze diplomové práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Monika Křížová

© 2015 ČZU v Praze

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Souhrn

Diplomová práce se zabývá institucí pro trávení volného času mládeže do 18 let. Jedná se o příspěvkovou organizaci Dům dětí a mládeže a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v Ústí nad Labem. Práce je rozdělena na část teoretickou a výzkumnou.

V teoretické části jsou vymezeny pojmy dítě a mládež, volný čas, jeho rozvoj, funkce a možnosti, jsou uvedeny složky volného času a podmínky pro realizaci činnosti ve volném čase, výchova jako taková a výchova mimo vyučování. V této části práce jsou také popsány funkce výchovy mimo vyučování. Závěr této kapitoly je věnován typům institucí pro trávení volného času mládeže, druhům příspěvkových organizací podle české právní úpravy (jejich fungování, vznik a hospodaření).

Ve výzkumné části práce se autorka snaží na základě provedeného terénního šetření, pozorování, uskutečněných rozhovorů se zaměstnanci instituce, studia vnitroorganizačních materiálů a výročních zpráv instituce provést institucionální analýzu podle Bronislawa Malinowského. Výsledkem institucionální analýzy je zhodnocení jejích jednotlivých prvků, tj. ekonomické předpoklady a projektová činnost organizace, nemovitosti, směrnice a předpisy, interiér, zařízení a vybavení, personální zajištění a zájmové vzdělávání – aktivity. Závěrem jsou shrnuta doporučení, která by pomohla ke zlepšení činnosti instituce. Hlavním cílem této práce je zjistit, zda instituce plní své poslání.

Klíčová slova: financování, instituce, institucionální analýza, majetek, mládež, projekt, příspěvková organizace, volnočasové aktivity

Cíl a metodika práce

Cílem diplomové práce je zjistit, zda vybraná instituce (DDM v Ústí nad Labem) plní své poslání. DDM nabízí rozsáhlou nabídku volnočasových aktivit jak pro děti a mládež, tak i pro dospělé. Na uvedené instituci bude provedena institucionální analýza. Na základě institucionální analýzy bude určeno, zda vybraná organizace plní své poslání. Na závěr budou shrnuta doporučení, která by mohla vést ke zlepšení činnosti DDM.

Metodika práce

Diplomová práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a výzkumnou. Teoretická část práce bude literární rešerší. Informace budou čerpány z odborné literatury věnující se problematice volného času, pedagogice ovlivňování volného času a z dostupných internetových a legislativních zdrojů.

Výzkumná část se bude zabývat vybranou institucí pro trávení volného času dětí a mládeže do osmnácti let. V praktické části budou informace získávány z terénního výzkumu, vlastním pozorováním, z vnitro-organizačních materiálů, výročních zpráv. Bude uskutečněn rozhovor s ředitelem a několika zaměstnanci DDM. Na základě všech získaných informací bude provedena institucionální analýza zvolené organizace podle Bronislawa Malinowského¹, při které budou hodnoceny prvky institucionální analýzy, a to ekonomické předpoklady, projektová činnost, stav nemovitostí, směrnice a předpisy, stav interiéru, zařízení a vybavení, personální zajištění a zájmové vzdělávání – aktivity DDM. Jednotlivé prvky institucionální analýzy budou ohodnoceny podle klasifikace 1 – 5, přičemž 1 bude značit velmi dobrý stav, 2 bude značit dobrý stav s výskytem menších nedostatků, 3 bude značit průměrný stav, 4 bude značit vyhovující stav s výskytem větších nedostatků a 5 bude značit nevhovující stav se zásadními nedostatky.

¹ Bronisław Kasper Malinowski (1884 Krakov – 1942 New Haven, USA) byl polský a britský antropolog, sociolog a etnograf. Byl zakladatelem funkcionalistické školy ve společenských vědách, tvůrcem sociologické metody zúčastněného pozorování a teorie potřeb. Podle Malinowského je uspokojování potřeb realizováno prostřednictvím organizovaných činností, které se sdružují v celé systémy – instituce. Malinowski jako jeden z prvních rozpracoval problematiku studia institucí ve společenských vědách. V tomto pojetí instituce vystupují jako část celku, jako základní prvky kulturního systému – finance, nemovitosti, směrnice a předpisy, vybavení, personál, aktivity (Soukup, 2000).

Výsledky výzkumné práce budou popsány a hodnoceny v kapitole Diskuze a zároveň budou navržena případná doporučení. Diplomová práce by měla sloužit jako inspirativní dokument pro konkrétní instituci, která se zabývá volnočasovými aktivitami dětí a mládeže do osmnácti let.

Závěr

V diplomové práci se autorka zabývala institucí pro trávení volného času mládeže do 18 let v Ústí nad Labem. Pro svou práci vybrala příspěvkovou organizaci Dům dětí a mládeže a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, jejímž zřizovatelem je od 1. 10. 2008 Statutární město Ústí nad Labem. Cílem diplomové práce bylo zjistit, zda instituce plní své poslání. Celkově byla činnost DDM hodnocena průměrnou známkou 1,44, což vypovídá o dobrém stavu organizace.

Na základě zjištěných skutečností autorka shledává nedostatky ve využívání sponzorů a využívání okolního prostředí hlavní budovy v sídle Velká Hradební. Autorka doporučuje organizaci, aby zvažila větší využívání sponzorů při pořádání jednotlivých akcí, v současné době se více spoléhá na příspěvky od zřizovatele. Dále doporučuje v rámci bezpečnosti účastníků jednotlivých akcí oplotit okolní zahradu a park.

Závěrem autorka konstatuje, že DDM plní svou funkci a výrazně se prezentuje na veřejnosti (v pravidelné zájmové činnosti se účastní téměř 3 500 dětí, mládeže i dospělých). Organizace nabízí velmi pestrou nabídku zájmových útvarů, jen v roce 2014/2015 jich bylo 223. Některé zájmové útvary (taneční soubory, aerobic, hokejbal) se účastní v soutěžích nejen na regionální, celorepublikové, ale i na mezinárodní úrovni (účast na Mistrovství světa v šachu ve Vietnamu, mistři světa v taneční soutěži HIP-HOP). Činnost DDM zasahuje i do zahraničí díky česko-německým projektům. Ojedinelá je také činnost zájmového útvaru Dětský rozhlas a Dětská televize ve spolupráci s Regionální televizí a Českým rozhlasem Sever, které se starají o propagaci činnosti DDM.

Seznam použitých zdrojů

HÁJEK, B. a kol. Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy. 1. vyd. Praha: Portál, 2008, 240 s. ISBN 978-80-7367-473-1.

HOFBAUER, B. Děti, mládež a volný čas. 1. vyd. Praha: Portál, 2004, 176 s. ISBN 80-7178-927-5.

PÁVKOVÁ, J. a kol. Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy mimoškolní výchovy a zařízení volného času. 2. vyd. Praha: Portál, 2001, 229 s. ISBN 80-7178-569-5.

SOUKUP, V. Přehled antropologických teorií kultury. 1. vyd. Praha: Portál, 2000, 232 s. ISBN 80-7178-328-5.

SPOUSTA, V. a kol. Metody a formy výchovy ve volném čase, Kultura a umění ve výchově. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Pedagogická fakulta, 1996, ISBN 80-210-1275-7.

Vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání

Projekt "Vyrůstat - Srůstat - Pokračování". [online]. [cit. 2014-09-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.vyrustat-srustat.eu/ziele.html>>

ŠKARABELOVÁ, Simona. Příspěvkové organizace jako konkurent nestátním neziskovým organizacím. [online]. [cit. 2015-10-11]. Dostupný z WWW: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/rnno/dokumenty/studie_skarabelova_prispevkove_organizace_pro_web.pdf>